

Att registrera ytstora lämningar med FältGIS

Inledning

Vid registrering av ytstora lämningar (t.ex. fossila åkrar) kan det ibland bli problem. GPS:en kan tappa kontakten med satelliterna, handdatorn kan låsa sig eller helt sluta att fungera. För att undvika att flera timmars arbete går till spillo kan istället först stödpunkter registreras och därefter digitaliseras ytan manuellt utan stöd av GPS.

Att skapa en fil för stödpunkter

För att kunna använda sig av stödpunkter måste ett speciellt lager (eller en speciell fil) för dessa skapas. Nedan beskrivs hur detta görs i handdatorn.

Gör så här

1. Öppna ArcPad som vanligt och aktivera registreringsfilerna (Faltdok_punkt, Faltdok_linje, Faltdok_yta).
2. Välj Mapp – Ny – Nytt lager. *Resultat:* Dialog rutan **Ny shapefil** visas.
3. Välj knappen + i vänstra nederdelen av fönstret. *Resultat:* Dialogrutan **Fält** visas.
4. Välj **OK**. *Resultat:* Dialogrutan **Ny shapefil** visas.
5. Välj **OK**. *Resultat:* Dialogrutan **Create New ShapeFile Layer** visas.
6. Raderna fylls i enligt följande:
Name: Stödpunkter
Folder: Falt2 (väljs med rullistan)
Type: Shapefiles (ingen ändring)
Location: Main memory (ingen ändring)
7. Välj **Save**. *Resultat:* Dialogrutan **Skapa Snabbformulär** visas.
8. Välj **Ja** (eller **Yes**). *Resultat:* Dialogrutan **Snabbformulär** öppnas.
9. Välj **Ok**. *Resultat:* En dialogruta där det sägs att ett snabbformulär har skapats visas.
10. Tryck bort dialogrutan.
11. Klart

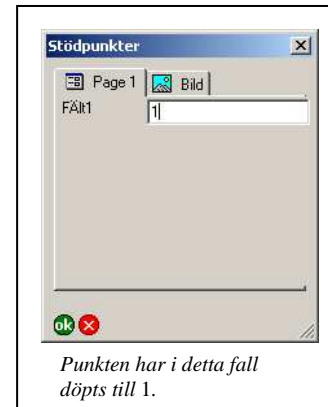
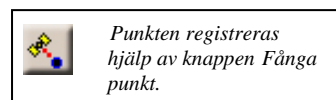
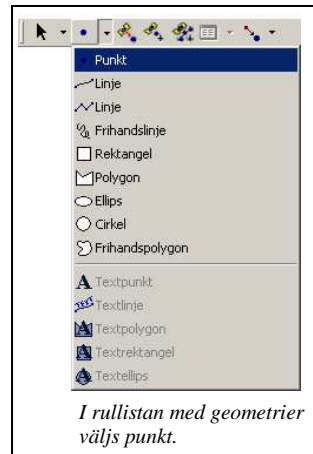
Att fånga stödpunkter med hjälp av GPS

Förutsättningen för att fånga stödpunkter är att en fil för dessa har skapats (se ovan) samt att GPS:en är påslagen.

Gör så här

- 1) Gå till lämningens avgränsning.
- 2) Via rullistan vid knappen **Starta/stoppa registrering** (ser ut som en penna) väljs **Stödpunkter.shp**. *Resultat:* Alla punkter som från och med nu fångas är stödpunkter (alltså inte FMIS-punkter).
- 3) Välj punkt i rullistan med geometrier.
- 4) Välj knappen **Fånga punkt**. *Resultat:* Fönstret **Stödpunkter** visas.
- 5) Döp punkten, förslagsvis till 1 eller A.
- 6) Välj **Ok**. *Resultat:* En punkt har skapats.
- 7) Fortsätt att digitalisera stödpunkter efter lämningens hela begränsning.
- 8) För att återgå till FMIS-punkter när alla stödpunkter är digitaliserade välj rullistan vid knappen **Starta/stoppa registrering** (ser ut som en penna) väljs **Faltdok_punkt.shp**. *Resultat:* Alla punkter som från och med nu fångas är FMIS-punkter (alltså inte stödpunkter).

OBS! De digitaliserade punkterna kan se märkliga ut. För att ändra utseende se avsnitt...

Att skapa en yta utifrån stödpunkterna

Nedan beskrivs översiktligt hur en yta digitaliseras utifrån stödpunkterna. I övrigt hänvisas till manualen *FältGIS – Fältfångst*.

Gör så här

1. Välj polygon i rullistan med geometrier.
2. Med pennan digitaliseras ytan som vanligt.
3. I formuläret anges under fliken **Registrering** följande:
Mätemetod: Manuell inprickning
Medelfel vid fältfångst: 10
4. I övrigt se manualen **FältGIS – Fältfångst**.

Att ändra utseende på stödpunkterna

Stödpunkterna kan se ut lite hur som helst (ArcPad ger dem en slumpmässig form). Nedan beskrivs hur deras utseende ändras.

Gör så här

1. Välj knappen **Lager**. *Resultat:* Dialogrutan **Innehållsförteckning** visas.
2. Markera raden Stödpunkter.shp och välj knappen med en hand som håller ett papper. *Resultat:* Dialogrutan **Lageregenskaper** visas.
3. Välj fliken **Symbologi** och tryck på själva symbolen för punkten. *Resultat:* Dialogrutan **Egenskaper för symboler** visas.
4. Välj fliken Punktstil och fyll i förslagsvis enligt följande:
Markör: circle
Fyll punkter: svart
Fylln.färg: en klar färg, t.ex. rött.
Stl.: 5
5. Välj OK nere till vänster. *Resultat:* Dialogrutan **Lageregenskaper** visas.
6. Välj OK nere till vänster. *Resultat:* Dialogrutan **Innehållsförteckning** visas.
7. Välj OK nere till vänster.
8. Klart

The first screenshot shows the 'Innehållsförteckning' dialog box with a red circle around the 'Stödpunkter.shp' entry. The second screenshot shows the 'Lageregenskaper' dialog box with the 'Symbologi' tab selected and a blue triangle pointing to the symbol icon. The third screenshot shows the 'Egenskaper för symboler' dialog box with 'circle' selected for 'Markör typ', 'Fyll punkter' checked, and 'Stl.' set to 5.

Via knappen Lager öppnas dialogrutan Innehållsförteckning. Lagret Stödpunkter markeras och därefter väljs knappen som med en hand som håller ett papper.

I dialogrutan Lageregenskaper väljs fliken Symbologi. Sen trycks på själva symbolen (i detta fall en blå triangel).

Under fliken Punktstil i dialogrutan Egenskaper för symboler går det att bestämma hur stödpunkten ska se ut.